

SVOBODNA SLOVENIJA

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 380435

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

“ESLOVENIA LIBRE”

Año (Leto) X (5)

BUENOS AIRES, 4. SEPTEMBRA (SEPTIEMBRE) 1952

No. (Štev.) 32.

CORREO
ARGENTINO
(Precedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

NAGRADA ZVESTOBE IN DISCIPLINE

Tre dni so katoliški Slovenci v Argentini priredili vrsto lepih zborovanj in prireditvev, ki so vse imele namen kar najbolj dostojno proslaviti šestdesetletni jubilej prvega katoliškega shoda.

Kakor je bil Slov. katoliški shod v izseljenstvu lep dokaz, kako nas trdno veže zvestoba idejam in delu, ki se je začelo pred 60 leti, tako je bila jubilejna prireditev slovenskega katoliškega narodnega gibanja, ki tudi slavi letos šestdesetletnico, nov dokaz, kako globoko so bili postavljeni temelji, ki so zbrali v vrstah katoliškega javnega in političnega dela najboljše predstavnike in može slovenskega katoliškega političnega gibanja. Kdor je prejšnjo nedeljo sedel med našimi možmi in fanti, je moral s ponosom ugotoviti, da je globoko prodirlo delo SLS v domovini in da ohranja to delo lep prestiž med tistimi, ki so se v to delo povezali predvsem s sredstvi discipline, zvestobe in zaupanja. Kakor v vseh 60 letih doma teh ljudskih množic nikdar ni razdvojil kak razkol, kakor jih niso pretresli poskusi razdorov in sporov, tako zremo danes v na to naše katoliško narodno gibanje in njega enotnost s posebnim ponosom in veliko vero v njega bodočnost.

Seveda se bo marsikdo z bridkostjo spomnil na udarce in preizkušnje, ki smo jih v tej borbi doživljali, a so nam ohranjale ta ponos in to vero v času raznih poskusov razdvajanja ali razbijanja enotnosti. Različni idejni in programski koncepti so pretresali v preteklosti vse večje stranke in politična gibanja v drugih katoliških deželah, kjer so te stranke povrhu vsega razpolagale z drugimi sredstvi, kakor pa jih je bilo na razpolago slovenskemu političnemu življenju. Spomnimo se le velikega preokreta na levo, ki je pretresal nemški katoliški center v prvem desetletju po prvi svetovni vojni. V Porenju, trdnjavi nemškega katoliškega gibanja, sta okoli glasila "Das neue Volk" sprožila močno gibanje proti enotnosti in za "modernizacijo" katoliškega socialnega programa duhovnik Vitus Heller in Nikolaus von Ehlen. V katoliški publicistiki tiste časa je bilo malo tako "udarnih in močnih" peres, kakor je bilo pero teh takrat tako zvanih "idealistov". Toda, kako hitro se je to gibanje razblinilo; napravilo je sicer precej škode, zlasti v delavskih vrstah, toda oba voditelja sta se kmalu znašla v Moskvi, kjer sta postala sekretarja v kom. internacionali.

Drug, še bučnejši, je primer strankarskega pokreta, ki ga je v Belgiji sprožil Leon Degrelle s svojim reksističnim gibanjem. Tudi on je krenil v razkol, ki je takrat za hip mnogo škodoval belgijski katoliški stranki, pri prvih volitvah je celo prejel prodorno število glasov, toda že čez nekaj mesecev se je gibanje razblinilo v ambicijah in agitatorski plehkosti, okoli jedra katoliške stranke pa se je kmalu še odločneje zbralo tudi delavsko krilo katoliškega gibanja in iz vsega pretresa je vzrastla sedanja belgijska katoliška stranka, ki jo moremo v zboru evropskih krščansko-demokratskih strank šteti med najvzlednejšo in najmodernejšo. Ime Leona Degrella pa ponuja evropska politična zgodovina kot svarilo tistim ambicioznežem, ki iščejo v zgodovini naroda pred vsem ugodnih "momentov" za lasten nastop ali afirmacijo, ne pa temeljev za obogatitev narodnega političnega koncepta.

Bilo bi pa odveč iskati dokazov v tem, kam vodijo razkoli in razdori v narodnem političnem gibanju samo pri tujih narodih. Nekaj dokazov o tem nam nudi tudi naša slovenska politična zgodovina. Ako bi hoteli začeti pri imenih velikega "kalibra", potem bi nas moglo hudo zaboleti ime izrednega političnega talenta in velikega moža — dr. Ivana Šušteršiča. Za njim naletimo potem kmalu na nova imena in to vse v naše čase, na imena majhnega ali pa prav neznanega kalibra. Kakor ni dr. Šušter-

šič s svojim nastopom povzročil posebne katastrofe, tako tudi drugim ni šlo in ne gre to žito v klasje. Toda naša slovenska politika je bogata na raznih posebnostih in ena takih posebnosti je ta, da slovenskim strankam ni toliko škodovalo fronderstvo, nergaštvo ali pa skupinsko razdvajanje. Veliko škodo v političnem konstruktivnem delu posameznih strank so povzročali može, ki so se nazivali "ideološki teoretiki, programski renovatorji" in slično. Ti ljudje, ki so včasih celo trdili, da prezirajo politiko, so vendarle prehajali tudi v politiko in se od nje oddaljevali, kakor so pač čutili, da so "svoje delo" že opravili. Tako se je sredi prejšnjega stoletja začela pri nas "velika doba" obračunavanja med takozvanim "starinstvom in mladinstvom" in v tej dobi je posegla v ta boj lepa vrsta mož z velikimi imeni. Z ideološkega področja so prenesli v politično in strankarsko delovanje elemente, ki neposredno nikakor niso mogli koristno vplivati na strankarske politične programe, kaj še le delovanje; izzvani so tako bili sicer razdori in doseženi neuspehi, po končanem boju pa je moralo nazadnje politično vodstvo pometati razbijače in popravljati razvaline (za primer navajamo žalosten konec mladinskega gibanja v nemškoslenski koaliciji v kranjskem deželnem zboru ob začetku tega stoletja in degeneracijo preporodarskega gibanja, ki se je potopilo v medlem jugoslovenarstvu v tretjem desetletju tega stoletja). Skoraj bi lahko rekli, da je mnogim razdornim pojavom v slovenskem političnem življenju trdno korakal na čelu mož "zgolj" ideološke akcije, ki je politično delo v začetku javno ali tajno preziral, pri tem pa le računal na to, da mu bo kdaj prisojena posebna pomembnost tudi pri oblikovanju političnih konceptov. Seveda omogoča prava demokracija pravilno uveljavljanje vsem takim stremljenjem in jih tudi s časom pravilno absorbira, le pri nas se je tak naravni razvoj nazadnje spasil, ker je tak moč akcije pre-

pozno spoznal, da mu je manjkalo pravi čut za realizem v politiki.

Kako se nad vsemi še uveljavlja ta tradicija, nam more biti najlepši vzgled prav polpretekla izkušnja iz dobe pred komunistično revolucijo in med njo samo. Slovensko narodno katoliško gibanje in z njo SLS kot njena politična predstavnica, je bila proti poskusom razkola in razdora v katoliškem taboru še razmeroma izredno trdno zavarovana. Po moči razkola in razdora so zato šli iz sovražnega tabora v vrste sredine in levice, ki politično ni skoraj nič pomenila, pač pa je slovela po raznih več ali manj močnih imenih iz znanstvenega, filozofskega ali literarnega področja. Slovensko katoliško narodno gibanje in z njo SLS je imela svoj trden koncept — in ga tudi ima — in v njenih vrstah ni mož, ki bi mogli ugotoviti kako posebno različenost in nasprotje v glavnih konceptih narodnega programa. Kadar je hotel kdo slovensko katoliško politično enotnost razbiti ali ji škodovati, se je naprej obrnil na ljudi z drugih področij, ne pa na politično. Ko je tam dosegel svoj namen, je povečal "pomen" in "obseg" te nove skupine ali akcijske odpora, sredine ali levice in nato pokazal s prstom na omajano ali porušeno edinstvo katoliškega političnega tabora. Toda navadno je pri tem sebi nazadnje le malo koristil, "razkolnike" in pa "opozicionalce" pa je kmalu lahko pokopal.

Vse to smo skušali pojasniti, da si tako lahko razložimo moč in silo duha, ki je prejšnjo nedeljo preveval jubilejno zborovanje slovenskih katoliških političnih delavcev. Seveda je to delo imelo in bo imelo še veliko težav in preizkušenj, sledili si bodo še poskusi razkolov in razdorov, a ravno dosedanje izkušnje nam nudijo padlago za trdno vero in prepričanje, da je te vrste na globoko prežela šola naukov in tradicij, ki so jih SLS ob njeni ustanovitvi in poslej zapustili in jih dajejo tudi danes njeni najboljši može in predstavniki. Disciplina, zvestoba in zaupanje niso samo plod politične vzgoje, ampak pri nas tudi močan porok za pravo vrednotenje in usodo vseh dosedanjih in bodočih poskusov neenotnosti.

Začetek volilne borbe v USA

Oba glavna kandidata za predsednika Združenih držav, general Eisenhower in Adlai Stevenson sta koncem avgusta začela z volilno kampanjo, ki bo trajala sedaj ves september in oktober do prvega torka v novembru, ko bodo volitve. Zanimivo je, da sta oba kandidata bila povabljena, da spregovorita najprej udeležencem kongresa Ameriške legije, to je Zveza ameriških bivših bojnikov. Kongres je bil v New Yorku in je prvi govoril general Eisenhower, dva dni za njim pa Adlai Stevenson.

Po prvih podatkih sodeč je imel general Eisenhower večji uspeh na zborovanju te bojniške organizacije — in to je gotovo razumljivo, saj je govoril tistim, ki jih je v zadnji vojni vodil do zmage. V svoji kritiki demokratske vlade je bil zelo oster in je posebno opozarjal na važnost vojaške priprave, ker more biti samo močna država zadosten porok za varnost domovine. Kakšen je bil učinek njegovega nastopa, se lahko presodi tudi po tem, da so ti bojniki zelo hitro prešli na postavljanje zahtev čisto političnega značaja in tako terjali, da naj Truman takoj odstavi svoja državna tajnika Deana Achesona. Te spremembe sicer bojniki ne bodo dosegli, toda značilno je, da so ti može postavili to zahtevo zavedajoč se, da smejo kaj takega storiti kot tisti, ki so v drugi svetovni vojni s svojo krvjo priverili Ameriki današnji vodilni položaj in zato lahko terjajo, da naj se v vladi izvajajo tiste spremembe, ki jih oni presodijo za nujne in potrebne.

Ko je dva dni za Eisenhowerjem govoril Adlai Stevenson, ni kar nič okleval, da bi bojniške opozorili, da se v drugi svetovni vojni gotovo niso vojskovali zato, da bi si zato zagotovili posebne politične pravice. Seveda so na boji-

šču opravili veliko žrtev, toda enake žrtve so v okviru svojih dolžnosti in na drugem poprišču doprinali tudi drugi ameriški državljani. Stevenson je kar naravnost povedal članom Legije, da si naj zapomnijo, da se bo, če bo izvoljen, vedno upr vsakemu takemu pritisku, ki bi ga na potek političnega dela hoteli izvajati bojniki kot člani Legije. Ponovil je, da se bo njegova vlada, ako bo izvoljen, trdno držala načela, ki ga je postavil že Jefferson, ko je rekel: "V Združenih državah imajo vsi enake pravice, nikdo pa ne sme imeti posebnih privilegijev." Kar so bojniki storili za domovino na bojišču, so storili predvsem iz patriotizma. To rodoljubje pa more biti pravilno le tedaj, ako se vsi zavedajo svojih odgovornosti do domovine.

Tako se je prva "runda" volilnega boja zaključila zelo zanimivo: Eisenhowerjev štab je skušal potegniti Legijo za seboj ko meni, da lahko računa na bojnika, ki so mu všeči, da jim mora domovina dati vidno in povsod posebno "nagrado" za to, ker so vestno opravljali svoje dolžnosti. Stevenson pa je močno posvetil na jedro vsega problema, ko je podčrtal nevzdržnost kakih takih posebnih računov, ker nobena demokracija ne more izpolnjevanja državljanških dolžnosti plačevati s posebnimi nagradami; dolžnosti imajo vsi enake, zato pa naj bodo tudi pravice vsem prisojene v enki meri.

USPEHI REPUBLIKANSKE AGITACIJE NA JUGU

Južne dežele Združenih držav so bile vedno trdnjava demokratske stranke. Pet ali šest južnih držav je že več desetletij imelo samo demokrate za guvernerje in ponekod republikanci kot taki sploh niso obstojali. Odkar je Truman

EL GENERAL PERON PRESIDIO LA CEREMONIA INAUGURAL DEL POLICLINICO EVITA

Presidente de la Nación general PERON presidió el sábado pasado la ceremonia inaugural del grandioso Policlínico Evita, construido por la Fundación Eva Perón, en la localidad 4 de Junio en Lanus.

El Presidente, que fué entusiastamente aclamado por la muchedumbre firmó en primer lugar el pergamino con el acta inaugural del Policlínico Evita. En nombre de los trabajadores que construyeron el magnífico policlínico habló el obrero Rey, quien le hizo entrega al general Perón en forma simbólica del edificio. El Subsecretario de Informaciones de la Presidencia de la Nación Sr. Raúl Apold destacó en su discurso la gran obra social y humanitaria realizada para la clase humilde por Eva Perón, seguidamente entregó al Presidente Perón una medalla recordatoria que simboliza el amor fanático de Eva Perón por su esposo y por su pueblo.

El Primer Magistrado, hondamente conmovido, agradeció el emotivo recuerdo de su ilustre esposa desaparecida.

La ceremonia inaugural terminó con un conceptuoso discurso del GENERAL PERON quien le pronunció visiblemente emocionado destacando que Eva Perón ha sucumbido bajo el peso del dolor de millones de humildes, pero su memoria vivirá en estos monumentos erigidos a su gran sentimiento y a su inmenso corazón.

Al terminar su discurso la concurrencia aclamó los nombres del General Perón y de Eva Perón.

GENERAL PERON SLOVESNO ODPRL POLIKLINIKO EVITA

Predsednik republike GENERAL PERON je v soboto odprl veliko Polikliniko Evita, ki jo je zgradila Fundación Eva Peron v kraju 4 de Junio v Lanusu. Pok. gospa Eva Perón je želela, naj bi se poliklinika imenovala "17 de Octubre", po njeni smrti so ji pa dali ime po njej.

Množice so generalu Peronu ob prihodu priredile navdušene ovacije. V Polikliniki je general Peron najprej podpisal pergamentno listino, s katero je v imenu vlade prevzel novozgrajeno zdravstveno ustanovo, nakar je na slavnostnem zborovanju prvi govoril eden od delavcev, ki so zgradili to mogočno poslopje in je v njihovem imenu simbolično izročil polikliniko gralu Peronu. Podtajnik za informacije Sr. Raul Apold je v svojem govoru poveljeval ogromno delo, ki ga je izvršila pok. Eva Peron za siromašne sloje ter je predsedniku izročil zlato spominsko medaljo, ki prča o brezmejni ljubezni, ki jo je nosila v srcu Eva Peron do svojega soproga in voditelja. Tako medaljo mu je hotela ona sama izročiti ob otvoritvi tega sanatorija, pa je njene načrte prekržala smrt.

Vidno ginjen je predsednik Peron sprejel ta drag spomin na svojo pokojno soprogo ter je nato v svojem vsebinsko globokem govoru naglašal, da je Eva Peron sicer podlegla pod težo trpljenja milijonov siromašnih, toda spomin nanjo bo živel vedno v teh spomenikih, ki jih je postavilo sočutje v njenem brezmejnem srcu.

Ob zaključku svojega govora ga je množica navdušeno pozdravljala z vskliki Peron in Eva Peron.

na oblasti, se je to začelo spreminjati (Truman sam je po rodu z juga) in pred štirimi leti je prišel na jug za guvernerja še James F. Byrnes, ki je šel tja zato, ker ga je Truman odslovil kot državnega tajnika in mu je zato skušal po svoje plačati to dejanje. No, plačal mu je tako, da sedaj Byrnes sam ne more več držati nazaj demokratov, da ne bi prehajali k republikancem. Byrnes poziva še demokrate v enoten nastop — toda je že prepozno. Pri izbiri delegatov in kandidatov so ponekod pokazali rezultati, da imajo republikanci tam, kjer jih včasih sploh ni bilo, 40 do 50% volilcev.

Komaj je Eisenhower končal svoj nastop v New Yorku, je že odpotoval na jug, kjer ima sedaj velike agitacijske shode. Vozi se s posebnim letalom in ima po tri shode dnevno in to vsakega v drugem mestu ali drugi državi.

Ta preokret na jugu navajajo kot največji uspeh republikanske volilne strategije. Stevenson pa ima dosedaj zase ta največji uspeh, da so se delavske strokovne organizacije odločile priporočiti delavcem, da naj glasujejo za demokratskega kandidata. Poleg tega pridobiva Stevenson, ker ima dejansko večji in privlačnejši program, kakor pa Eisenhower, ki navaja povsod predvsem to misel, da mora sedaj priti njegova stranka na površje, ker da so bili demokrati že predolgo na oblasti. Stevenson in Truman zatrjuje, da bodo zmagali demokrati, tisti pa, ki radi ugibajo o volilni odločitvi (in teh je v USA vedno dosti) so ugotovili, da je možno, da Eisenhower ne bo zmagal. V zadnjih 90 letih nikdar ni zmagal republikanski kandidat, ako se je letnica volilnega leta končala s številko 2.

V zunanji politiki so republikanci postavili zahtevo, da se mora doseči, da bodo sovjeti odrinjeni na svoje prave meje, ne pa da bi bili samo zadrževani, kakor je to delala dosedaj demokratska zunanja politika. John Foster Dulles je za republikance povedal, kako si zamiš-

lja, da bi se sovjeti morali umakniti iz satelitskih držav. Tako meni, da je treba narode, ki so pod komunističnim režimom, podpreti pri njih upiranju in jim tudi dejansko poslati pomoč v orožju in opremi. Ko se bodo začeli upirati ti narodi, bodo tudi ljudstva v Sovjetski zvezi začela dvigati glavo in se upirati vladi v Kremlju. Ko bo potem sovjetska vlada videla, da doma ni dovolj trdna, se bo s svojo vojsko umaknila iz satelitskih držav, ki bodo vrele v upor, ker bo doma morala ohraniti oblast za može v Kremlju. Upori v satelitskih državah bodo povzročili upor v Sovjetski zvezi in to bo uvod v končni propad komunizma.

Tako Foster-Dulles.

LEP USPEH SLOVENSKE SMUČARJEVE V BARILOČAH

Znani pobornik andinizma med Slovenci g. dr. Vojko Arko nam je v nedeljo, dne 31. avgusta poslal iz Bariloč brzozjavno sporočilo, da je pri argentinskem smučarskem tekmovalstvu na cilj dolge proge prvi prišel na cilj *France Jerman*. Drugo mesto je zasedel *Janez Flere*, tretji je prišel na cilj tudi Slovenec in to *Andrej Kukovica*. Četrto mesto je zasedel Bruno Pertile.

Vse naročnike Svobodne Slovenije prav lepo prosimo, da nam čimprej poravnajo naročnino, za letošnje leto, če tega že niso storili. Naročnina je 60 Pesov. Ta znesek nam lahko pošljete po giro ali bono postal. Svobodna Slovenija se vzdržuje samo z naročnino, zato je njeno redno izhajanje odvisno od rednega plačevanja naročnine vseh naročnikov. Kdor pa le more, naj prispeva tudi v tiskovni sklad.

"POLJUB" je najlepša pesniška zbirka dr. Tineta Debeljaka. Izšla je v bibliofilski izdaji in stane samo 32 Pesov. Pri naročilu po pošti 2 Pesa več. Dobite jo lahko na Victor Martínez 50, Buenos Aires.

IZ TEDNA V TEDEN

USA: Malik zapuša položaj glavnega sovjetskega delegata pri ZN ter bo na njegovo mesto prišel dosedanj sov. zastopnik zun. min. Valerian A. Zorin. Ta je tretji sov. delegat pri ZN. Prvi je bil Gromiko, sedanji sov. veleposlanik v Londonu, ki je 24krat uporabil veto, drugi je bil Malik, ki je 17 krat izjavil "njet". Zorin je sezonski sovjetski diplomat. 20 let star je bil že v vrhovnem komiteju sov. mladine. L. 1941 je vstopil v sov. zun. ministrstvo, l. 1945 postal sov. veleposlanik v Pragi. V kratkem času je izginil iz Češke ter se vrnil na isto mesto takoj po padcu Beneš-Masarykovega režima l. 1948. L. 1947 je bil medtem član sov. delegacije na skupščini ZN. Na Malikovo mesto bo sedaj stopil ok. 15. septembra. Malik je izvršil zadnjo polit. potezo v ZN, ko je v petek glasoval za odobritev letnega poročila ZN za glavno skupščino. Je to ena od redkih važnih zadev, ki jih Malik ni vestiral. — Amer. šef letalskega štaba gen. Vandenberg je izjavil, da "ni sredstev, ki bi mogla zaustaviti ameriško atomsko protiofenzivo, niti jih ne bo v bližnji bodočnosti." Za to govore tri dejstva: 1. USA lahko sedaj uporablja atomsko orožje proti slehernemu objektu, ne samo velikim. 2. Ameriška gradnja letal tako hitro napreduje v vseh smereh, da jo bo težko prekositi. 3. Povečana učinkovitost atomskega orožja in njegova masovna izdelava je v polnem zagonu. Sleherni vojaški nalogi odgovarja posebno atomsko orožje. — USA pripravlja načrt za potrošitev ene milijarde dolarjev več kakor doslej za oborožitev držav NATO v prihodnjem letu.

KANADA: V Alberti v Kanadi so odkrili velikanska ležišča urana.

GUATEMALA: Oblasti so odkrile, da glavno radijsko postajo države vodijo komunisti in da denar za to dobivajo direktno in indirektno iz Moskve.

BOLIVIJA: Policija je po več terorističnih aktih odkrila zaroto proti sedanji vladi dr. Paz Estensora, v katero naj bi bili zapleteni člani desničarske stranke Falange Socialista Boliviana.

VENEZUELA: V pripravi je objava zemljevida, ki označuje kot venezolansko posest 44.000 kv. km, ki so sedaj pod brazilsko suverenostjo.

ANGLIJA: Churchill se namerava sestati s Stalinom kmalu po ameriških predsed. volitvah. Vlada je predložila sklicanje konference za obrambno pogodbo med državami Srednjega Vzhoda, na katero naj bi prišle USA, Avstralija, Nova Zelandija, Južna Afrika, Francija in Turčija. Egipt je izključen, vendar se zanj potegujejo Amerikanci. Sedež naj bi organizem imel na otoku Cipru, ki pa je trenutno predmet spora med Grčijo in Anglijo.

ITALIJA: Socialisti Saragatove skupine se zavzemajo za plebiscit na Tržaškem svobodnem področju, ki naj Trst in vse njegovo zaledje vrne Italiji. Zahtevali tudi, da morajo Jugoslavlani izprazniti zono B.

VATIKAN: Papež Pij XII je odredil, da bo 36. Mednarodni evharistični kongres leta 1955 v Rio de Janeiro v Braziliji.

ZAHOĐNA NEMČIJA: Predsedstvo soc. stranke bo po Schumacherjevi smrti prevzel Erich Ollenhauer, dosed. podpredsednik stranke.

BERLIN: V Berlinu so kom. razbojniki ugrabili advokata dr. Linse-a, predsednika berlinske protikomunistične advokatske zbornice. Ameriške oblasti so že dvakrat protestirale pri sovjetskih in zahtevale njegovo vrnitev. Nemška policija je dala zablockirati vse ceste, ki vodijo iz zah. Berlina v sovjetski sektor, da se tak primeri, ki jih je bilo v zadnjem času veliko, ne bi mogli več dogajati.

VZHODNA NEMČIJA: Vzhodna Nemčija, Poljska in Češkoslovaška pripravljajo vojaški trojni pakt pod pokroviteljstvom ZSSR. kot protiutež vojaškemu bloku NATO. K tej trojni vojaški zvezi bodo pozneje pristopile tudi druge "ljudske demokracije" vzhodne Evrope in sicer Albanija, Madžarska, Romunija in Bolgarija. Moskva pripravlja tudi združenje težkih industrij Poljske, Češke in Vzhodne Nemčije pod enotno vodstvo z dobavo surovin iz ZSSR, kot protiutež skupni pregovorni in železni industriji zahodnih držav po znanem Schumanovem načrtu. ZSSR bo imela v Vzh. Nemčiji tudi velike vojaške manevre, ki se jih bodo udeležile armade Poljske, Češke in Madžarske pod sovjetskimi vrh. poveljstvom.

BELGIJA: Belgijski kom. agitatorji so razdelili med belgijskimivojaki na

Komunistična Jugoslavija in Koroška

Avstrijski zun. minister dr. Karel Gruber se je mudil od 18. do 23. junija t. l. na uradnem obisku v Jugoslaviji. V Beogradu je imel razgovore s predstavnikmi zun. ministrstva in ostalimi kom. ministri, nazadnje pa še s Titom na Brionskih otokih.

O razgovorih avstrijskega zun. ministra dr. Gruberja s Titom navajamo poročila, ki sta bili objavljena v ameriškem listu "Christian Science Monitor" in pa v švicarskem dnevniku "Neue Zuercher Zeitung".

Omenjeni ameriški list v zvezi z razgovori Dr. Gruber — Tito omenja tudi koroško vprašanje in pravi dobesedno: "Jugoslavlani opisujejo Gruberjev obisk kot poslanstvo prijateljstva, ki naj omogoči razgovor o mnogih kompliciranih vprašanjih, v glavnem gospodarskih, z namenom, da bi se vzpostavile prijateljske zveze med obema državama. Vprašanje Koroške — tako pravijo Jugoslavlani — najbrže sploh ne bo prišlo na dnevni red, ker beograjska vlada smatra, da je sedanji položaj Slovencev, ki živijo pod Avstrijo, zadovoljiv. Jugoslovansko zahtevo po Koroški, ki so jo postavili takoj po vojni, so že davno položili v arhive..." Tako je poročal dopis-

nik "Christian Science Monitor" dne 18. junija t. l. iz Beograda.

"Neue Zuercher Zeitung" pa je o istem vprašanju dne 26. junija t. l. zapisala naslednje: "Na Dunaju prevladuje upanje, da se da do obojestranskega dogovora med Beogradom urediti na široki podlagi. Prepri radi koroške meje je, tako izgleda, končnoveljavno zaključen, dasi se jugoslovanski režim še vedno nekaj zanima za pravni položaj slovenske manjšine. Z ozirom na to, da obe strani želita, da bi ne dajale povoda za obojestranske občutljivosti, sta sklenili, da nekdanje koroško vprašanje omenjata čim manj... Glede koroške meje so zadnje čase bila nesoglasja. Ta prepri je bil sicer dosti hitro spravljen s sveta, toda bila je še vedno nevarnost, da ne bi zagrenjenost, ki je ostala, povzročila kake druge slabe posledice. Ta nevarnost je sedaj tudi odstranjena. Med dve sosedoma, ki sta gospodarsko in zunanjepolitično navezana drug na drugega, ne sme biti nobenih nesoglasij, ki bi mogle ogroziti medsebojni promet, medsebojne trgovske zveze in medsebojne dobre odnose..."

List navaja, da se je v tem smislu izrazila tudi "Neue Wiener Tageszeitung", glasilo avstrijskega zveznega kanclerja.

"HRVATSKI GLAS" O POLITIKI HSS

G. Dr. Vladko Maček predsednik Hrvatske seljačke stranke, ki živi s svojo družino v Washingtonu v USA, je 20. julija t. l. praznoval 73. letnico svojega rojstva. To priložnost je porabilo glavno glasilo HSS v svobodnem svetu, kanadski "Hrvatski Glas", da je objavil uvodnik, v katerem prikazuje predvsem napore g. dr. Vladka Mačka in HSS za rešitev hrvatskega naroda izpod komunistične diktature in za njegove pravice ter svobodo v sedanjem grupiranju in trenju svetovnih velesil ter borbi za demokratizacijo sveta.

Izvajanja "Hrvatskega Glas" so zanimiva in važna, ker prikazujejo g. dr. Mačka, kako se kot predstavnik svojega naroda trudi, da bi v času, ko svetovne velesile iščejo predvsem rešitve za velike svetovne probleme, vodil tako politiko za svoj narod, da bi bila v skladu tudi s končnimi cilji teh velesil in da bi od njih imel koristi tudi hrvatski narod.

"Hrvatski Glas" med drugim pravi, da v organizmu, ki se imenuje človeštvo v sedanjem času marsikaj ni zdravo in da si zato največji umi sveta prizadevajo, kako bi to stanje spremenili. V takih razmerah seveda ne posvečajo posebej pozornosti malim narodom in njihovim problemom. "Hrvatski Glas" za tem ugotavlja: "Za nas Hrvate je vsekakor najvažnejša naša stara domovina, kar je čisto naravno in razumljivo, toda odločujoči činitelji, ki so precej visoko in imajo boljši razgled na daleč in široko, skušajo najti rešitev vsaj za važnejše probleme, ki tlačijo danes svet in to posebno velik del narodov v Evropi, v kateri je tudi naša Hrvatska. Toda, če se ne bo rešilo tako, kakor je potrebno, vprašanje, na kakih temeljih naj se ustvarijo Združene Evropske Države, vsak pameten človek ve, da se tudi naše (hrvatsko) vprašanje ne more re-

tisoče letakov, v katerih jih pozivajo na upor radi dveletne obvezne vojaške službe. Manjše upore v nekaterih vojašnicah je vojaška policija hitro zadušila, v splošnem pa vojaštvo agitatorjem ni nasledilo.

PERZIJA: Mosadegh je zavrnil predlog predsednika Trumana in Churchilla za rešitev petrolejskega problema. Komunisti s pomočjo stranke Tudeh razvijajo vedno večjo akcijo proti Ameriki in Angliji ter posebno napadajo ameriškega petrolejskega izvedenca Jonesa kot vohuna, ki ga je treba takoj izgnati. JAPONSKA: Imperator Hirohito je razpustil parlament na predlog vlade in razpisal volitve za 1. oktober. To bodo prve volitve na Japonskem, odkar je ta država zopet svobodna. Sed. predsednik vlade Jošida bo znova kandidiral. Izida volitev ni mogoče predvidevati. Komunisti so na Japonskem precej močni in s pomočjo Moskve razvijajo veliko kampanjo.

FORMOSA: Odkrili so priprave za državni udar, s katerim naj bi odstranili Čangkajška. Vojaška in tajna policija sta aretirali več tisoč oseb, vpletenih v zaroto. Upor so podprli kitajski komunisti s celine, denar pa je poslala Moskva.

Za Tita je vera "praznoverje"

V Beogradu je bil nedavno ustanovni kongres Zveze učiteljev in srednješolskih profesorjev. Po končanem kongresu so se vsi šli pokloniti Titu, katerega je pozdravil prof. Miliivoj Orošević ter mu obljubil, "da bodo učitelji vzgajali mladino v duhu jugoslovanskega socialističnega patriotizma".

Tito je nato v svojem govoru med drugim povdarjal tudi tole:

"Vem, da mečejo iz tujine na nas polena in kamenje, češ, da odtujujemo otroke od Boga, cerkve itd., toda ne moremo se strinjati s tem, da bi mladina zapadla v praznoverje. Za nas je namreč vse to samo praznoverje. Če poznamo splošne zakone prirode in če smo se povzpeli do te stopnje, da pravilno pojmujeemo splošni razvoj v vsemirju in v družbi, se moramo boriti proti praznoverju. Vere ne preganjamo, ne moremo pa dovoliti, da bi otroke, ki jih je treba šele vzgojiti, vzgajali po želji tistih, ki so ubrali povsem drugačno pot, kakor bi mi želeli. Država ima pravico vzgajati otroke in mora jih vzgajati."

S temi besedami je pravoverni komunist Tito zopet jasno povedal, da ne bo dopustil, da bi bila mladina vzgojena v verskem duhu, kakor to žele njeni starši in kar je tudi njihova dolžnost, ampak bo z vsemi sredstvi delal na to, da mladina v njegovi diktaturi v Boga ne bo verovala in ne priznavala božjih zapovedi.

načrt, ki bi prihajal v poštev za razpravo v prvem slučaju, popolnoma brez vrednosti v drugem primeru. Skratka: Kakor niti velesile in njihovi državniki ne vedo, kaj vse se bo rodilo iz tega, je čisto naravno, da tudi predsednik dr. Vladko Maček ne more konkretizirati našega - hrvatskega načrta in reči: to se mora priznati."

V nadaljnjih izvajanjih pa "Hrvatski Glas" obračunava s tistimi, ki mislijo, da so pametnejši od g. dr. Mačka in nastopajo z raznimi programi. Za nje pravi, da hrvatskemu narodu pripravljajo tako "obleko", kakršna njim ugaja.

Cerkveni koncert zbora "Gallus"

Spored slov. kat. shoda v Bs. Airesu od 15. do 17. avg. t. l. je bil prijetno pozivilen s pevskim koncertom cerkvene glasbe dne 16. avg. zvečer v lepi cerkvi El Salvador na Callao 590. V okvir vseh prireditvev kat. shoda je nujno spadal tudi umetniški nastop našega najboljšega pevskega zbora "Gallus". Slovenci smo namreč pevsko in glasbeno nadarjen narod. Ako se postavljajo osnove verskornavnega preroda in se obravnavajo narodno-socialna in obče kulturna vprašanja, tedaj ima tudi glasbeno udejstvo vanje svojo pomembno vlogo za naš narod; kajti glasba je pač najlepša panoga umetnosti, najbolj duhovno dvigajoča, blažilna in tudi najbolj odmaknjena sleherni perversnosti. Spored koncerta je odgovarjal idejnim smernicam kat. shoda, hkrati pa počastil vzvišeno pokroviteljico tega shoda: Marijo vnebovzeto.

Petelin-Gallusova latinska maša je solidna skladba poznega srednjega veka, ki je bil prežet z globoko vero v Boga. Brez kakih težav ali nevarnih modulacij teče melodija ob jasnih akordih, ki se kajpada v tolških mašnih spevih tu in tam enolično ponavljajo in razvajenega poslušalca skoro malce utrujajo. Toda zbor "Gallus" je mašo odlično prednašal brez orgelske spremljave v klenu povezanosti glasov, ki so kakor nalašč ustvarjeni za tovrstne skladbe. Vmesni koralni spevi (Introitus, Graduale, Offertorium, Communio) so glasbeno do-

polnjevali uživanje celotne latinske "pete maše" v smislu liturgičnih predpisov. Izvajanje koralnih melodij bi moralo biti za spoznanje bolj gladko tekoče, brez ostrih ritmičnih poudarkov, oplemenitenosti z vsemi dinamičnimi finesami. D. Scarlattijeva orgelska skladba "Andante" naj bi bila nekaj prehod od starejše cerkv. glasbe do novodobnih ustvaritev. Skladba sama nima bogve kaj izrazne moči (saj Domenico Scarlatti je bil bolj klavirski virtuos nego komponist), zato tudi orgelsko izvajanje ni naredilo posebnega vtisa.

Foersterjev "Večerni Ave" za moški zbor zahteva dobre zasedbe v moških glasovih in prožnih tenoristov. Skladba izvira iz zadnjih let Foersterjevega življenja, ko se je mož kot skladatelj močno umiril, pa nič približal modernemu načinu komponiranja. Zato pesem, čeprav jo je moški zbor razmeroma dobro zapel, po prvem zagonu akordov nekam v prazno izzveni.

"Večerni zvon" dr. Fr. Kimovca je ena izmed skladb njegovega sloga. Tudi brez označbe skladateljevega imena bi jo zgolj po poslušanju prepoznal kot njegov izdelek. Za učinkovito prednašanje je pesem močno zahtevna: poleg številnega zbora, čistih sopranov, izdatnih altov, lahkotno zvonečih tenorjev in fundamentalnih basov mora tudi dirigent izrabiti vse dinamične možnosti in izrazna sredstva, da poslušalcem pričara nebeško lepo stopnjevanje in odmevanje prisrčnih vzdihov "Zdrava Marija!" Dirigent s pevci vred se je zelo približal pravilnemu tolmačenju delikatne skladbe.

Mavov "Rožni venec" je večno lepa pesem bogonarjenega skladatelja. Preprosta po obliki, pa izvirna po zamisli, je privrela naravnost iz srca častilca Marijinega; zato tudi seže pevcem in poslušalcem vsakokrat v srce. Če bi jo prednašali po skladateljevi želji nekoliko bolj zmerno, bi se nedvomno povečala lepota pesmi in zborovega petja in sopranistka bi zavidljivo briljirala.

Sattnerjeva "Vstal je Gospod" je daljša, z modulatorskimi prehodi natrapana skladba za izurjene pevce v močnem zboru in ob dobrih orglah. Pred leti sem slišal "Sattnerjev zbor" (ki je imel izbrane pevce s kvalitetnimi glasovi ljubljanske opere in Glasbene Matic) pod osebnim vodstvom komponista izjavljati to pesem ob spremljavi fran-

(Nadaljevanje na 3. strani)

ARGENTINA

Poslanska zbornica in senat sta veljavnost dosedanje stanovanjske zaščite podaljšala do 30. septembra 1953.

Komisija za postavitev spomenika Evi Peron je sporočila, da ta spomenik ne bo stal na križišču Avde 9 de Julio in Avde de Mayo, ampak bodo zanj poiskali primernejši prostor. Na tem mestu ga ni mogoče postaviti radi predorov podzemskih železnic.

V Buenos Airesu se je pod častnim predsedstvom predsednika generala Perona v nedeljo začel IV. Medameriški kongres specialistov za srčne bolezni. Nanj je prišlo nad 700 specialistov za te bolezni.

Po podatkih min. za industrijo in trgovino je bilo v letu 1945 v Buenos Airesu 155.359 potrošnikov plina. Do avgusta meseca t. l. se je število potrošnikov plina v tem mestu podvojilo in jih je sedaj 311.096.

Buenos Aires je prav tako, kakor velika svetovna mesta New York, Chicago, London in Pariz, polno brezvestnih ljudi, ki hlastajo za velikim dobičkom in bi radi čez noč obogateli in to tudi na škodo ljudi. To so številni ponarejevalci raznih likerjev, vin in brezalkoholnih pijač ter prodajalci slabe vrste živil ali pa celo že pokvarjenih živil. Z vsemi temi tipi so v Buenos Airesu v neizprosnih stalni vojni organi Mestnega ravnateljstva za bromatologijo, ki z najmodernejšimi pripravami ugotavljajo pristnost tako alkoholnih ali brezalkoholnih pijač, kakor tudi kakovost vseh hranil in živil, ki so ljudem na razpolago po trgih in trgovinah. V ta namen organi omenjenega ravnateljstva na področju Buenos Airesa stalno nadzorujejo 30.000 trgovcev z delikatesami in živili ter 10.000 večjih in manjših industrijskih obratov za izdelovanje in pripravljanje raznih hranil. Organi tega ravnateljstva ponarejene ali slabe alkoholne in brezalkoholne pijače ter pokvarjena živila takoj zaplenijo in jih uničijo. To delajo ali s sežiganjem ali pa potapljanjem na najbolj globokem mestu La Plate. Vsako leto zmečejo v La Plato ogromne količine pijač in živil, ki so jih brezvestneži pripravili za prodajo ljudem. N. pr. do 60.000 kg posušenega sadja, 15-20.000 kg raznih konserv, 5-7.000 kg Mate čaja, do 20.000 buteljk raznih likerjev, kakih 10.000 steklenic slabega sifona, nad 800.000 kg raznih karamelov, bonbonov in čokolad, okoli 2.000 kg starih piškotov in nad 30.000 slabo pripravljenega svežega sira. Vse te pijače in živila bi brezvestneži mirno prodali ljudem, če bi jih ne zalotila pri tem oblast in jim preprečila zločinskega početja, s katerim bi lahko spravili na tisoče ljudi v smrtno nevarnost.

V novih argentinskih provincah Eva Peron in Presidente Peron — prej. nac. področji La Pampa in Chaco — bodo prve volitve guvernerjev in podguvernerjev ter poslancev v zvezni in province, parlament dne 12. aprila 1952.

Prejšnji petek je minilo 95 let, odkar je v Argentini danes slavna majhna lokomotiva La Porteña, prevozila progo 10 km od mesta, kjer stoji sedaj v Bs. Airesu gledališče Colon do Floreste. Na prvi vožnji je vlekla za sabo samo 2 vagončka. Ljudje so tedaj s strahom občudovali "pekleni stroj", ki je hropel počasi naprej. Na prvi vožnji je to lokomotivo vodil angleški inženir Tomaž Allan, ki je kot pogodbeni inženir argent. vlade gradil prve železnice v Argentini.

Argent. letalstvo je imelo pred dnevi velike letalske vaje. Težki bombniki so se dvignili s svojih baz v Villa Mercedes v prov. San Luis in Parana v Entre Rios in so nastopali kot napadalci na let. baze v okolici Bs. Aires. Branilci so bili lovcii na reakcijski pogon. Po končanih vajah so let. oblasti ugotovile, da so lažji bombniki kljub močni obrambi le pripeli na svoje cilje in so "odvrgli bombe" na letališča, najtežji bombniki pa ne.

"Celulosa Argentina S. A." je začela v svojih tovarnah v Zarate izdelovati časopisni rotacijski papir. Kakovost papirja je dobra in je prejšnji četrtek z njim natisnila vso svojo naklado "La Prensa".

Domingo Mercante, prejšnji guverner prov. Bs. Aires, se je po daljšem potovanju po inozemstvu vrnil v Buenos Aires.

Novice iz Slovenije

IVAN ZAJEC UMRL

Pred nekaj tedni je umrl v Ljubljani starosta slovenskih kiparjev Ivan Zajec. Dočakal je 83 let. Bil je sin podobarja Franca Zajca, pri katerem je dobil prvi poduk, nakar je odšel na dunajsko akademijo. Po letih je bil sodobnik naših velikih slikarjev Groharja, Jakopiča, Jame in Sternena ter arhitekta Plečnika, ki jim je bil dober tovariš in prijatelj, a jih ni dosegel po svoji umetniški moči, čeprav si je pridobil temeljito in solidno znanje. Bil je zapoznel klasicist. Približati se je poskusil sicer Rodinu, delal je tudi v Meštrovičevi delavnici, toda vedno se je vračal spet h klasični antiki, kar se je najbolj kazalo v najbolj osebnih delih, tistih, ki jih je gnetel in klesal zase. Na arhitektonskem oddelku ljubljanske univerze je — pač po Plečniku izbiri — podučeval modeliranje. Med cerkvenimi deli je ustvaril keruba za oltar na Rožniku in skupino na pročelju šentjakebske cerkve v Ljubljani. Najbolj znano Zajčevo delo pa je Prešernov spomenik pred frančiškansko cerkvijo v Ljubljani. Spomenik je zbudil svojčas hude debate. Ivan Cankar je nastopil proti Zajcu, še preden je videl osnutek, Jakopič se je zavzemal za Bernikerjev projekt, ki da je bil na razstavi osnutkov "edino izvirno delo, edino značilno pojmovanje Prešerna in polno poezije". Vsi osnutki so se menda porazgubili, ostal pa je Zajčev spomenik, čeprav je moral kipar prvotni zasnovi nekoliko spremeniti, a ne toliko, da bi zato umetnikov ugled kaj trpel. — Zajec je bil prav majhne postave in nekam plahega nastopa, zato so ga klicali "Zajček"; bil pa je razgledan umetnik in dober človek.

Na Hocu pri Kamniku je umrla 2. avgusta v 76. letu starosti ga Ana Gostič. Pokojna je bila mati znanega slovenskega opernega pevcu Jožeta Gostiča.

(Nadaljevanje z 2. strani)

čiskanskih orgel v Ljubljani. Lahko rečem, da "Gallusovo" prednašanje te pesmi skoro ni zaostajalo za "Sattnerjevim zborom". S tem je zbor "Gallus" dokazal, da je kos tudi težkim, oblikovno zamotanim skladbam. Z izvajanjem Haydnovega oratorija "Štvarjenje" in Mozartove fuge "Cum sancto spiritu" pa je iznova potrdil, da more tudi izbranemu občinstvu učinkovito predstaviti muzikalne vrednote iz svetovno glasbene literature.

Organist se je spretno prilagodil in uspešno podpiral zborova izvajanja, le mestoma je premočno spremljal fino zborovo petje. Orgle so dobre in najbrž dovolj sposobne za izvajanje tudi samostojnih orgelskih skladb. K celotnemu uspehu je pomagala izborna akustika cerkve.

Zbor "Gallus" je glasbeni instrument v večjih rokah dirigenta, ki mu ljubezen do glasbe daje pogum in vnemo za vztrajno učenje, naštudiranje in privajanje uspešnih koncertov. Njegov smoter bodi: vsako leto dva koncerta — eden v cerkvi in eden v koncertni dvorani!

J. R. Jošt.

Ljubljana se je v zadnjem času močno spremenila. Vse ulice so prekrstili. Izginili je moralo iz prejšnjih nazivov vse, kar le malo spominja na kakega svetnika ali škofa. Tako v Ljubljani nimajo več šentpeterske ceste,, ne Baragove ulice in tudi ulice. Pred škofijo ne. Nadomestili so jih z imeni raznih "herojev", ki jih je že več sto. Ljudi so tako zmešali, da marsikdo več ne ve, v kateri ulici stanuje. V Kolodvorski ulici so podrlji vse stare hiše. Prav tako na Dunajski cesti, vse od Medijatove hiše do Gospodarske zveze, izginili je moral tudi Novi svet in vse hiše v Vošnjakovi ulici. Komunisti so mojstri v rušenju in podiranju. To znajo zelo dobro. Novih stanovanj ne zidajo in tudi odškodnine za porušene hiše ne plačujejo, ali pa vsaj smešno nizke. Komunisti to delajo v času, ko tako zelo primanjkuje stanovanj v Ljubljani. Zvečer je Ljubljana bajno razsvetljena. Pa ne vsa. Kaj še. V svetlobi žarnic se koplje samo ožje središče mesta, to je okoli nebotičnika. V predmestjih pa nimajo luči, ker ni žarnic. V mestu so trgovine sedaj več ali manj moderno urejene, toda so skoraj prazne. Nihče si ne more skoro ničesar kupiti, ker primanjkuje denarja. Cene so za "delovno ljudstvo" nedosegljive. Pojavlja se močno že tudi brezposelnost. V prvi vrsti zadeva "reakcionarje". Precej ljudi je že, ki ne vedo kako se bodo preživili. Brezposelne podpore so neznatne. Teh ljudi se loteva obup, ki ga stopnjuje še dejstvo, da Amerika stalno vali dolarske podpore komunističnemu molohu v njegovo nenasično žrelo. Ljudje sploh ne morejo razumeti kako more tako sodbodoljubna država kot je Amerika podpirati tako stoodstotne komuniste kot so Titovci, ki bodo Amerikance in njihove zaveznike ob prvi ugodni priliki pobijali z njihovim lastnim orožjem.

Škof Vovk je najbolj priljubljena osebnost v Ljubljani. Čim bolj ga komunisti preganjajo, tem bolj ga imajo radi ljudje in še v večjem številu zahajajo v cerkev. Molitev je največja uteha ljudem v njihovem brezmejnem trpljenju.

Umrlj so. V Ljubljani: Gvido Čadež, biv. trgovec, Mina Klodič, roj. Miczuda, gospodinja, Marinka Gadžič, gospod., Marija Kuhar, gospod., Marija Halik, gospod. in Stanko Cizej v Polzeli, Anton Modič, biv. posestnik in gostilničar v Ivanjem selu pri Rakeku, Uršula Kogej, gospod. v Ptuj, Rudolf Goršek, ravnatelj gimnazije v Ivanjici v Srbiji, Janko Svete v Preserju, Gabriela Franko, roj. Doljak, žena dr. Franka v Solkanu, Helena Povšnar, posestnica v Zg. Kokri, Ernest Kreže v Trbovljah, Michael Pristov v Pod kočni, Franc Bobnar, biv. kolarski mojster in posestnik v Štepanji vasi, Jožefa Črnoga v Variši vasi, Marija Brolih, posestnica v Gunceljah pri Št. Vidu, Matilda Hrovat, roj. Uhan v Novem mestu, Marija Anžur v Zg. Zadobrovi, Alojzij Langus v Radovljici in Otmar Skale, veterinarski inšpektor v p. v Novem mestu.

"Zasluge" narodnih herojev. V zadnji številki smo poročali, da so komunisti doma zopet proglasili več kom. krvnikov za "narodne heroje". Ti "heroji" so se

proslavili med kom. revolucijo takole: N. pr. Bukovec-Franc Ježovnik, kovinostругar iz Šmartnega pod Šmarno goro se je spoznal z vod. komunistov Francetom Leskoškom, ki ga je spravil v kom. partijo in po nalogu kom. partije je nato vstopil v sindikalno organizacijo krščanskih socialistov ter jo kot predsednik vodil "brezkompromisno in borbeno". Leta 1936 je v papirnici na Količevem organiziral stavko. V začetku okupacije se je klatil najprej po kamniškem okraju, oktobra 1941 je bil ranjen ter so ga kom. tajno prepeljali na zdravljenje v Ljubljano. Po ozdravitvi je odšel nazaj v partizane in ustanovil partizanski dolomitski odred in postal njegov komandant. Pozimi 1942 je bil poklican v partizanski glavni štab. Kom. tisk ga poveljuje in naglašja, da je bil Bukovec "ves čas svojega političnega in vojaškega delovanja iskren revolucionar, do kraja zvest partiji, ter zelo nepopustljiv pri izvajanju partijske linije in odredb Glavnega štaba".

Naslednji "heroj" Joze Borštnar, je doma od Sv. Križa nad Litijo. Dokončal je gimnazijo in en semester prava ter dveletno železničarsko šolo. Pred vojno je bil železniški prometnik. Komunistično poročilo o njem pravi, da je v 1941 in v prvi polovici 1942 delal kot "partijski voditelj in organizator pripravi prvih partizanskih enot". Prišel je na najbolj odgovorne politične in vojaške kom. položaje in so ga zato komunisti pošiljali v različne slov. pokrajine. Tako je s svojimi oddelki strahoval ljudstvo po Dolenjski in v Beli Krajini, nato se je "udejstvoval kot osvoboditelj" po Savinjski dolini (1944). Istega leta ga je kom. vodstvo poslalo na Primorsko za poveljnika IX. korpusa. Kom. poročilo ve o njem tudi povedati, da je leta 1945 "odločilno pomagal IV. armiji v osvobodilnih bojih v Trstu in Gorici".

V zaglavju "Drobtine iz dolenjske popotne malhe" beremo v "Dolenjskem listu" z dne 23. maja t. l. naslednje poročilo iz Kočevja: "Sedeli smo v kavarni. Zabavno je bilo; postrežba odlična, godba primerna-le nekateri plesi so bili bolj podobni opičjemu zvijanju in poskakovanju obsedencev kakor pa pravim plesom. Moški in ženske so poskakovali drug okoli drugega, frizurice so mahedrale, krila se dvigala, ženske počepale, fantje pa so cepetali okoli njih. "Rašplo" plešajo, nikar tako ne glej, Janez, me je hbralil znanec, ko sem začel odpravljati domov. Okoli enajste zvečer grem rad k počitku, ko pa sem med vratni kavarne srečal drobenco dekletce, morda je imelo 15 let, sem šel pa spet nazaj. V kavarni je bilo cel kup otrok. No, če velja za mlade kočevske gospodične, da imajo kavarno za otroško nočno zabavišče, smem tudi jaz posedeti v tej otroški restavraciji, kaj ne? Do štirih zjutraj smo se potem zabavali, tako, da sem zjutraj komaj odcijazil z kolesom v Belo Krajino".

Tako komunisti doma načrtno zavajajo mladino v slabo družbo ter jo moralno kvarijo, da bi jo še bolj priklenili nase. Ko pa "nadebudna mladina" ponekod izvršuje samo to, česar so je komunisti ves čas učili, se pa komunistični mogotci spričo splošnega zgražanja in obsodb javnosti zganejo in licemersko obsodijo početje svojih gojencev.

Tako n. pr. beremo v "Slovenskem Poročevalcu" poročilo o "Nepriemerni zabavi srednješolcev" v Ljubljani, ki je potekala takole:

"V prvomajskih dneh so delovni kolektivni priredili tudi razne zabave. To je v redu. Moramo pa se dotakniti zabave, ki jo je pripravila uprava internata Tehnične srednje šole na Vidovdanski cesti. Dijaki sami so sestavili nekakšen odbor, ki je imel nalogo stvari tehnično pripraviti in paziti na red. Uprava internata je preskrbela jedila in pijačo.

Na zabavi so bili prisotni tudi dijaki ostalih šol, predvsem dijakinje, učiteljica, ekonomske srednje šole in srednje vzgojiteljske šole itd. Toda ta zabava je vsekakor presegla svoje meje. Popili so okrog 400 litrov vina in nekateri dijaki niso imeli ravno jasnih glav, marsikaj bi se lahko pripomnilo glede samega obnašanja nekaterih dijakov in dijakinj. Na zabavi je bilo prisotnih tudi nekaj profesorjev TSS in vzgojiteljev internata. Zabava je trajala do 4. ure zjutraj. V tem času so se vračali domov in v internate, dijaki in dijakinje srednješolci...

Oton Dimitrij Jeruc: Večerne pesmi

Samozaložba. Tiskano v Louvainu, Belgija, meseca maja 1952 v tiskarni ARTA. Etr. 61.

Bivši domobranski nadporočnik, potem agilni prosvetni delavec v vojaških taboriščih Forli in Eboli, zdaj umetnostri zgodovinar v Louvainu, je izdal v begunstvu že tretjo knjigo svojih pesmi; prvi dve sta izšli v Eboliju. Ta, zadnja je najboljša.

Ta zbirka obsega štirideset lirčnih pesmi, ki so razdeljene na poglavja Domov bi rad, V samoti, Hrepenenje, Ptice pojejo in Jesen prihaja. Že naslov knjige Večerne pesmi in podnaslovi ciklov dajejo slutiti nežnega, čustvenega, po domu hrepenčega pesnika, ki mu je tujina ob spominu na sončno domovino kot mračen večer. Vse prve tri skupine izvirajo iz iste ljubezni do doma; v samoti tujine se mu vedno oglašajo domači zvonomi, v bežnih prividih pa se mu vrstijo prividi domačij, žitnih polj, fančovega vasovanja, kresovanja, rdečih dekleških rut, plodnih njiv in orača na njih, vonj prsti, kosci, rosna trava, cvetoča jablana, pisano polje, rdeči mak, brezov gozd. V tujem mraku med topoli in brezami belgijske ravani se oglašajo vedno znova sladke besede: mati, domovina, Bog.

Najljubši motiv pa so Jerucu drobne ptice in z njihovim petjem je naslovil venec pesmi o dekletu rumenih las, ki ga čaka tam med Kranjem in lepo škofjo Loko, v hišici med drevjem. Te pesmi so najživahnejše, ne le po ritmu, ampak tudi po pestrosti podob. Polne so lepih, svetlih spominov, a spet sledi nova tožba, naslovljena "Jesen prihaja", kjer je spomin na lepe čase zagrenjen s polno čašo žolča in pelina.

Jeruca bi postavil kot tretjega v vrsto za Murnom in Golarjem, le da je resnejši od drugega, kot je pri borcu-beguncu razumljivo. Oblikovno je preprost in

IZ NAŠIH ORGANIZACIJ

Slovenci imamo organizacije radi. Tudi v emigraciji se organiziramo in imamo najrazličnejših organizacij na pretek.

Čuli pa smo v zadnjem času, da naj bi bilo ustanovljeno v Parizu tudi slovensko novinarsko društvo. Ker pa k temu društvu ni bil povabljen, kolikor nam je znano, noben slov. poklicni novinar, katerih velik del živi v Argentini, te vesti nismo vzeli resno.

Pa smo dobili ponovno vest, da je tako društvo ustanovljeno v Parizu in da ima 2 ustanovna člana. Eden je g. Franc Erjavec, drugi pa po poročilu ni Slovenec. Tudi ta vest se nam je zdela precej neverjetna.

Sedaj pa smo dobili v roke brošuro, ki je izšla letos v Parizu v zbirki brošur "Dokumenti o Jugoslaviji". Tu stoji zapisano sledeče:

"Gospodin Fran Erjavec, publicista i raniji referent Ministarstva prosvete nedavno je izabran od Srba na 2 predsednička položaja: U Federaciji novinara i pisaca naroda Jugoslavije i u Francusko - jugoslovenskom dobrotvornom društvu".

V isti brošuri je tudi sledeče poročilo: "Konferencija novinara iza gvozdena zavesa u Berlinu. — Krajem aprila održana je u Berlinu konferencija novinara iz zemalja iza gvozdena zavesa. Konferenciji su prisustvovali i delegati "Federacije novinara i pisaca naroda Jugoslavije", čije je sedište u Parizu. U ime Srba konferenciji su prisustvovali g. g. Milan Purić, dr. Radivoje Vorkapić i Dimitrije Lazarević, advokati; u ime Hrvata g. g. Dr. Ilija Jukić, Mato Vučetić i Orešković; u ime Slovenaca g. g. Fran Erjavec i Stevan Trivunec, advokat."

Ker nihče od slovenskih novinarjev ne pozna Slovenca Trivunca, niti nam ni znano, da bi kak Slovenec kedaj pod tem imenom sodeloval pri kakem slovenskem listu, zato je morda le verjetno, da je to tisto "Slovensko" novinarsko društvo, v katerem je en ustanovni član Slovenec, drugi pa po vsej verjetnosti — Srb.

Med knjigami, ki so jih izdali slovenski emigrantje v svobodnem svetu, imajo brez dvoma trajno vrednost KOLEDARJI - ZBORNIKI SVOBODNE SLOVENIJE. Kdor še nima tega zbornika za leto 1952, ga še vedno lahko dobi na Victor Martínez 50. Stane samo 35 Pesov.

Knjigo lahko kupite (ali naročite) v pisarni Društva Slovencev, Victor Martínez 50, Buenos Aires za \$ 15.—.

M.M.

Aconcagua, oltar deveterih žrtev

Major argentinske vojske inž. Orlando M. Punzi je pred kratkim izdal knjigo o plezalnih podvigih na najvišji vrh Argentine in obeh Amerik, na Aconcagua. Knjiga je izšla por naslovom "Aconcagua, el altar de nueve sacrificios" (Aconcagua, oltar deveterih žrtev) ter v njej pisatelj poleg drugih popisuje tudi vzpon slovenskega izseljenskega duhovnika Jožeta Kastelica, ki je našel sredi ledenikov in snežnih viharjev večno bivališče tik pod vrhom Aconcague. Kasteličevo zadnjo življenjsko pot popisuje knjiga takole:

Leto 1940. na Aconcagui. Pod pokroviteljstvom Andinističnega Kluba v Mendoza se pripravlja Link — že l. 1936 je dosegel vrh — popeljati največjo ekspedicijo, kar je pomni kronologija "Straže kamenitih skladov", pravo križarsko vojsko, pravo romanje na nepremagljivi vrh. Utrditi hoče vez, ki ga priklepa na goro, z neraztrgljivo zvezo (pretrgala jo je gora l. 1944) in znova dokazati svojo močno voljo po osvajanju andske kraljice.

Izurnjeni športniki, znanstveniki, meteorologi, geologi, radiotehniki, umetni-

ki in filmski operaterji sestavljajo to pisano družino, v kateri se dovršeno izpopolnjujeta izkušen hribolazec z mestno damo, hizežban zemljepisec s pisateljem — hribolazcem in slikar — umetnik z izurnjenim smučarjem. Nad petdeset jih je vseh skupaj, toda, komaj se podajo na pot, pri Puente del Inca, že nekaterim upade pogum in ostanejo, ko se je bilo treba pognati v skalovje kordiljere peš po razriti stezi Horcones. Sovražna klima visokega pogorja je razblinila sanjave želje strahopetnežem.

MRZLIČNE PRIPRAVE

13. februarja 1940. Resnobna postava veličastne gore, ovita v belo tuniko z neporušnim zidom ledenikov, visečih raz njo kakor srebrni trakovi, vzbuja občudovanje in strah dolge karavane, ki se vzpenja po stezi... Dva dni pozneje dosepeje prvi andinisti na Plaza de Mulas, izhodno taborišče.

Dnevi, ki sledijo, so polni mrzličnih priprav. Najbolj navdušeni so: Adriana Bance de Link, P. Franke, A. Rios, D. Lopez, C. Olano, P. Etura, J. Semper, M. Sáez in vedno priljubljeni W. Schil-

ler, prvi geolog Aconcague. Medtem ko eni preiskujejo okolico, opazujejo bližnji ledenik, "ledeno mesto" in plezajo na dosegljive vrhove, druge drzne skupine postavijo na višinah 5200 m in 5800 m dve taborišči. Link in López za poskus naskočita izredno težko dostopen vrh Cuerno, prednjo stražo Aconcague. 24. februarja preseneti vse prihod slovenskega duhovnika Jožeta Kastelica, ki daruje naslednji dan sv. mašo na Plaza de Mulas, prvo v tistih pustih planjavah 4200 m visoko.

Vzpon se nadaljuje. Franke, Perez, Semper in Lopez prenočijo na višini 5800 m. 26. februarja se Franke, utrujen od čakanja, vrže v boj z Aconcaguo, se bori, se dviga in pada in zmaga, ko doseže vrh. Uspeh navduši vso skupino. 29. februarja postavijo nov bivak (6400 m) in 1. marca osem mož, z Linkom na čelu, skuša posnemati Frankeja. Ne posreči se jim...

Pet dni pozneje (5. marca) se v višini 6700 m pridruži skupini, ki namerava zavzeti vrh, Kastelic in, kljub naporom, ki presegajo njene moči, tudi Adriana de Link. Zadnja faza plezanja se začne opoldne, 8 marca, toda šele ob 18.30 dosežejo 6850 metrov, kjer morajo prenočiti.

IZČRPNOST

Plezalci so izčrpani vsled težkega vzpona po skladih ledu in vsekanja stopinj. Kastelic je došel zadnji, onemogel. Noč je neskončna. Pod šotori neudobje, živčna napetost; zunaj ledeno mrzel veter. Vлага se sproti spreminja v ledene kristale, ki bodejo kakor igle.

Opoldne, ko se sonce končno prikaže izza oblakov in obsije kamenite sklade, se prične borba z goro. Franke vodi. Za njim stopa Kastelic, izčrpan, pada, se dvigne, se znova zgrudi, toda noče odnehati na svojem križevem potu. Ob štirih popoldne skupina doseže vrh. Toda Kastelic manjka... Ob zatoku dneva se prično spuščati in na višini 6900 m nalletijo na Kastelica, ki hoče še vedno priti na vrh: je kakor v prividih. Zaman ga skušajo odvrniti. "Sam hočem nadaljevati svojo pot," odgovarja. In tam ostane, sam, sredi neme tihote gore.

ISKANJE BREZ USPEHA

Medtem šest zmagovalcev (Link, Adriana, Franke, Etura, Lopez in Semper) sestopajo proti Plaza de Mulas, po visokem snegu, ki je zametel pot. Nastane grom in vihar, kakor da bi se velikar

zavedel svojega poraza, da se majo ves masiv. Ob 19 h plezalci kar popadajo v zavetje šotorov, vsi na koncu s svojimi močmi.

In Kastelic? Nič se ne ve o njem. Ne vrneta se tudi Schiller in Sáez, ki sta odšla sama proti vrhu po sledi prve skupine.

Sneži ter morajo čakati dva dni, predno morejo začeti z reševanjem. Dne 11. marca ob 12 uri Link in Olano odideta na pomoč zakasnelim in najdeta Schillerja in Sáeza napol živa pri —40°C. Rešita ju. Toda v višinah ni nobenega znaka o izgubljenem duhovniku.

Od 12. do 14. marca majhne reševalne skupine preiskujejo kote in prepade gore, toda brez uspeha. Sneg mete. Šotor na višini 6800 m je prazen. V soboto, 16. marca, zadnja reševalna skupina v sestopu doseže Plaza de Mulas, praznih rok. Ostalo je samo osem oseb od petdesetih, ki so se podale na pot. Kastelic se ne vrne nikdar več...

Dva dni nato se skupina vrne do Puente del Inca. In ko se bliža večer, sončni žarki trepetajo na belem snegu Aconcague in slaboten svet vztraja na vrhu kakor bronasti odsev križa, pripetega na mirne prsi mrtvega duhovnika...

Slovenci v Argentini

Buenos Aires

Družinska sreča. V družini g. Stanka Jerebiča in njegove ge Nade, roj. Clemente v Hurlinghamu se je rodil sinček. Sinček je razveselil tudi družino g. Rudolfa Rozine in njegove ge Veronike, roj. Mlinar v Lanusu in prav tako družino g. Ladota Telič in njegove ge Pepce, roj. Pulko v Ramos Mejia.

Lanus

Krajevni odbor Društva Slovencev za Lanus vabi vse rojake na sestanek, ki

bo v nedeljo, 7. septembra t. l. po osmi maši v cerkveni dvorani. Na sporedu je zanimivo predavanje iz slovenske zgodovine.

Odbor

Poroka. V soboto, 30. avgusta t. l. sta se poročila g. Anton Zajec iz Sodražice in gdč. Slavka Berčič iz Šmartna pri Kranju. Mlademu paru ob vstopu v novo življenje želimo vso srečo in mnogo božjega blagoslova.

SLOVENC I P O S V E T U

Kanada

Poroke

V Kanadi so se v zadnjem času poročili naslednji pari: Dr. Anton Suhadole iz Dobrove pri Ljubljani in Marica Plevnik iz Ježice, Alojzij Knavs iz Loškega potoka in Marija Šircelj s Prema pri Ilirski Bistrici, Božidar Golob iz Ljubljane in Helena Ambrožič iz Dobrove pri Ljubljani, Franc Bolta iz Šmartna pri Ljubljani in Alojzija Garbaš iz Šmarja pri Ljubljani, Ludvik Stojan iz Kaplje na Kozjaku in Slavica Tratnik iz št. Petra pri Novem mestu, dr. Peter Urbanc iz Senčurja pri Kranju ter Lea Marija Seljak iz Tržiča na Gorenjskem, Anton Lesar in Karolina Levstik oba iz Dolenje vasi pri Ribnici, Marijan Gogelj iz Doba pri Domžalah in Marija Helena Dolenje vasi pri Ribnici, Marijan Rogelj Markez iz Kranja in Marija Strle iz Blok (oba sta pred kratkim prispela v Kanado iz Madrida), Stanislav Pleško iz Dobrove pri Ljubljani in Anica Šifrer

iz Žabnice na Gorenjskem, Jože Kropar iz Cerkelj pri Kranju in Franeka Vidmar iz Brezovice pri Ljubljani, Feliks Sebanc iz Trebelnega na Dolenjskem in Angelca Dejak iz Ribnice. Iskreno čestitamo!

Rojstva

Anton Ferkulj in Marija, roj. Kern, sta dobila deklico Metodijo Dorotejo, Janez Valant in Tončka, roj. Oblak, sta dobila sina, ki sta ga krstila za Janeza-Marka, družino Jožeta Mihevc in Anice, roj. Zorc je razveselila hčerka, ki jo kličejo Ana-Marjeta, v družini Franca Stražarja in Julke, roj. Zorc, je bil rojen fantek Andrej, Anton Skubic in Lojzka, roj. Zorc sta dobila hčerko Marijo-Marjeto, Anton Juha in Marija, roj. Zupančič sta dobila hčerko Marijo Magdaleno, v družini Antona Dolenc in Slavice, roj. Jakopič, se je rodil sinček, Janez Slana in Marija, roj. Škrli imata fantka Janeza, Jože Jaklič in Lida, roj. Zupančič pa prav tako sinčka. Čestitamo.

Pravna posveovalnica "Svobodne Slovenije"

Vprašanje: Kakšna je ureditev davčnih obveznosti v provinci Buenos Aires glede nezazidanih zemljišč (lotos baldios) in glede stanovanjskih hiš (casas habitación — viviendas propias)?

Odgovor: Predvsem je treba vedeti, da je lastnik vsake nepremičnine dolžan plačevati dve vrsti davkov: občinske (impuestos municipales) in državne (impuesto inmobiliarios — contribución territorial).

Občinski davki: njih višina zavisi od prometne vrednosti in lege nepremičnine, lege ob tlakovani ali netlakovani cesti (afirmado), obstoja cestne razsvetljave (alumbrado), rednega pobiranja in odvažanja smeti (recolección de basura), kanalizacijskih naprav (desagues —

obras sanitarias), snaženja in pometanja cest (limpieza y barrido). Plačujejo se vsakega pol leta (por semestres) na sedežu pristojnega občinskega poglavarstva (Oficina impositiva de Municipalidad). Davke za prvo polletje je treba plačati do 30. junija, za drugo polletje pa do 31. decembra vsakega leta. Kdor je s plačilom v zamudi, mora poleg davkov plačati še okoli 25% kazni. Kdor zaostane s plačilom davkov več let, je v nevarnosti, da mu davčna uprava požene nepremičnino na javno dražbo.

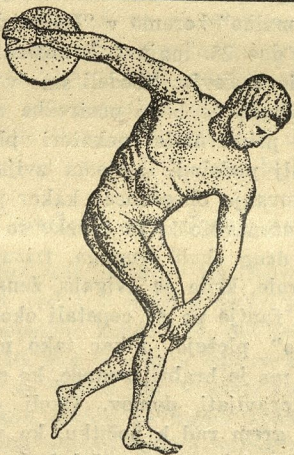
Državni davki: ta vrsta davkov neka-ko odgovarja naši zemljarini in zgradarini skupaj in jih je treba plačevati samo enkrat na leto v Banco de la Provincia, in sicer na podlagi likvidacije, ki jo lastniku napravi "Oficina de Rentas",

ki obstoja na vseh sedežih občin. Odmera teh davkov je redno mnogo višja kot pa je občinska in tudi kazni ter obresti zaradi zamude so znatno višje. (8 pro-milov od cenilne vrednosti).

Splošno pravilo je, da se mora vsak lastnik nepremičnine sam pobrigati za redno in pravočasno plačevanje davkov, ker davčni uradi ne pošiljajo nobenih zadevnih obvestil ali pozivov.

Davčna obveznost začne teči z dnem, ko se je izvršil zamljiskoknjžni prepis nepremičnine na novega lastnika (escritura), razen če ni v pre-pisni listini drugačnih določil. Višina davkov se ravna po ocenitvi nepremič-nine (valuación), ki jo izvede po svojih izvedencih ločeno in popolnoma nezavisno druga od druge občina in "Oficina de Rentas". Zaradi tega pogostoma obstoja velika razlika v višini ocenitve enega in drugega urada.

Lastniki nepremičnin naj si dobro zapomnijo, da davki na stanovanjske hiše (tako občinski kot državni) začno teči po preteku 6 mesecev od dneva, ko je pristojna občinska oblast odobrila gradbeni načrt; računajo namreč, da je vsako stanovanjsko hišo možno zgraditi v tem roku. Seveda veljajo za javne ter industrijske gradnje drugačna določila. Seveda zavisi tudi višina davka na hiše od predhodne ocenitve, ki jo spet oba davčna urada izvršita vsak zase. Ta nova ocenitev hiše razveljavi prejšnjo ocenitev zemljišča samega; to pomeni, da nova ocenitev vključuje vrednost zemljišča in stavbe. Praviloma bi moral uradni cenilec pregledati in oceniti vrednost nepremičnine na licu mesta, vendar iz-vrše mnogo ocenitev kar na podlagi na-črtov in spisov v pristojnem uradu sa-mem. Treba je vedeti tudi, da nobena ocenitev ni trajna, ampak da jo od časa do časa spremene — seveda nikoli na nižji znesek.

SDO - SFZ
14. septembra
v Moronu
TELOVADNI NASTOP
in
DRUŽABNA PRIREDITEV
Izredno zanimiva razstava
dekliških ročnih del

sami očistite svoje sobe in si urediti postelje. Ostalo opravijo naši nemški služabniki."

Večina teh oficirjev ima svoje družine v Jugoslaviji. Toda nikdo od sorodnikov ni bil doma posebej nadlegovan zaradi tega, ker se oni niso marali vrniti v domovino. General Živkovič mi je rekel, da so se vsi odločili ostali skupaj in emigrirati samo v celoti, ali pa sploh ne oditi nikamor. "Toda ne verjamem, da bi se nam odprle možnosti za emigracijo. Bilo je že več načrtov. Toda vse je propadlo zaradi pomanjkanja denarja. Angleško-jugoslovansko društvo v Londonu nas je hotelo preseliti v Anglijo, pa je načrt propadel, ker ni bilo denarja."

Od časa do časa se njih število skrči zaradi bolezni, ko bolnike odpeljejo v bližnjo bolnišnico v Coesfeldu. Pred 6 tedni je eden od njih bil pri zdravniku, ki mu je rekel, da je tako bolan, da bo v nekaj mesecih umrl. Odločil se je, da oide v Jugoslavijo, da ga položijo v grob v domači grudi.

Nekaj od njih še vedno nosi stare uniforme. Večina pa nosi obnošene, slabo zašite obleke, ki jih je razdelila IRO ali pa nemški Rdeči križ. Toda skoraj vsak od njih ima na sebi kak znak svoje bivše vojaške slave — kolajno svojega polka ali pa kako drugo odlikovanje, na vodnih mestih po sobah pa vise slike kralja Petra.

Naročajte in širite
Svobodno Slovenijo

V globoki žalosti sporočava v imenu vseh sorodnikov prijateljem in znancem, da je dne 2. avgusta 1952 v 76. letu starosti umrla na Homcu pri Kamniku naša predobra mama, stara mama, sestra in teta

gospa Ana Gostič, roj. Jerman

K večnemu počitku so jo položili dne 4. avgusta 1952 na domačem pokopališču na Homcu pri Kamniku.

Janez in Marijan Golob
vnuka

Homec — Ljubljana — Buenos Aires

Vsak novi lastnik nepremičnine bo izvršil prvo plačilo občinskih kot državnih davkov v pristojnem občinskem davčnem uradu oz. v provincialni banki na osnovi prepisne listine (escritura), ki jo je treba ob plačilu predložiti. Vsa nadaljnja plačila pa je moči izvršiti vedno le proti predložitvi potrdila o zadnjih plačanih davkih. Pritožbe glede ocenitve ali davčne odmere pa je pri občinskih davkih naslavljati na Oficina impositiva pristojnega mestnega poglavarstva pri državnih pa na Dirección general de rentas, Ciudad Eva Perón FCNGR).

OBVESTILA

Fantje-domobranci!

V nedeljo, dne 7. septembra t. l. ob 11. uri dopoldne bo v farni cerkvi v Temperley-u sv. maša za dušni pokoj pokojnega generala Leona Rupnika. Fantje-domobranci vabljeni!

Dohod: V Temperley vozijo vlaki s postaje Constitución, iz Morona pa pelje veliki beli avtobus "Costera Criolla" (San Isidro — La Plata), ki ustavi na trgu pred postajo v Temperley-u, od koder je ena sama kvadra do farne cerkve (po ulici Avellaneda).

Soc. organizacijski tečaj Družabne pravde bo v ponedeljek, 8. septembra ob pol osmi uri zvečer v prostorih Društva Slovencev. Predava univ. prof. g. dr. Ivan Ahčin.

Članski sestanek Družabne pravde bo v sredo, 17. septembra, ob pol osmi uri v mali cerkveni dvorani v Ramos Mejia. Na sporedu je važno predavanje.

Odbor

Paketi oproščeni carine Zahtevajte naš veliki cenik! "AMERICA"

Osebnost: Avenida Belgrano 1323
Buenos Aires — Telefon 37-6904
od 8. do 12.30 in od 14.30 — 20. ure
Pismo: Casilla de Correo 3985
Buenos Aires

Vreča bele moke (45 kg)	\$ 330.—
Vreča sladkorja (50 kg)	" 430.—
17 kg svinjske masti	" 350.—
3 kg kave s 1½ slad-	
korja — riža	" 130.—
3 kg kave s 6 "slad-	
korja — riža	" 150.—
2 kg kave s 2½ slad-	
korja — riža	" 115.—
1½ kg kave s 3 "slad-	
korja — riža	" 100.—
Z letalom:	
10 gr Streptomicina	\$ 230.—
3 milijone enot penicilina	" 200.—

Vse šolske potrebščine: zvezke raznih vrst, svinčnike, birome svinč-nike, nalivna peresa, navadna peresa, risalni papir, ravnila, barvi-ce, barvne svinčnike, tintnike, radirke.

Rožne vence raznih vrst, od preprostih do najfinjših, primernih za darilo.

Kipe, podobice, svetinjske, podobice.

Vam nudi po zmernih cenah
SANTERIA y PAPELERIA "SANTA JULIA"
Victor Martínez 39, Buenos Aires

Sprejemamo naročila za živilske pakete, ki se pošiljajo iz skladišč

OB ČETIRI OBLETNICI OBSTOJA TRGOVINE "BOYU"

OLAZABAL 2336

Tel. 76 - 9160

pol kvadre od Cabilda 2300

in v okviru splošnega varčevanja so usmerjene za mesec avgust

najnižje cene:
budilke "Mauthe" \$ 93.—; moške zapestne ure znamke "PROVITA", anker 15 kamnov, v jeklu \$ 295.—; damske ure, močne izdelave in zaprte proti prahu \$ 145.—; elegantne damske ure znamke "ROYCE", 17 kamnov, platinane v 20 krt zlatu, posebej nabavljene za to jubilejno prodajo \$ 365.—; križci, 18 krt masivno zlato, velikost 4 cm x 2.20 cm, plastične oblike s finimi rubini \$ 98.—; verižice, 18 krt zlato masivno \$ 105.—; poročni prstani, 18 krt zlato že od \$ 120.— naprej; krasne srebrne ovratne verižice, nemška izdelava \$ 12.—; svetinjske v srebru in 18 krt zlatu, okrašene z markaziti \$ 25.—; lepa koristna darila za poroke v kristalu od \$ 14.— naprej; krstna darila, tako jedini pribor od \$ 17.— naprej, uhančki odpiralci, masivno 18 krt zlato \$ 42.—.

VELIKA ZALOGA ur znamk: Zenith, Cyma, Dexa, Record Watch Geneve, Unver, Hidalgo, ki so vsa ponos švice in v korist kupcu zaradi svoje preciznosti in trajnosti.

VSA POPRAVILA UR IN ZLATNINE SKRBNIO IN HITRO
Ob sobotah popoldne se lahko naše stranke zgleda tudi v našem stanovanju, ki je v isti hiši, Olazabal 2338, prvo nadstropje, dto 5.

Slovenski Cerkevni Pevski Zbor

RAMOS MEJIA

priredi v soboto, 6. septembra ob 20. uri

K O N C E R T

slovenskih narodnih pesmi v cerkveni dvorani v Ramos Mejia.

Koncert se bo ponovil v nedeljo, 7. septembra ob 17 uri popoldne istotam.

Vstopnice se dobe v predprodaji pri članih zbora po \$ 6.—, 5.— in 3.—

GENERALI V EMIGRACIJI

Dopisnik ameriškega dnevnika "New York Times" v Nemčiji je na dan obletnice smrti generala Mihajloviča obiskal skupino srbskih generalov in višjih častnikov, ki žive v emigraciji v Nemčiji. Obiskal jih je na gradu Coesfeld in v svojem poročilu tako popisuje grad in njegove prebivalce:

"V starodavnem gradu Coesfeld, v katerem že pada omet s sten, sem obiskal 32 mož, ki so ravno obhajali dve žalostni obletnici in to ob skopih obrokih prehrane, ki jo jim dajejo nemške oblasti. Teh 32 mož, od teh 24 generalov in 8 polkovnikov bivše kraljeve jugoslovanske vojske, je tisti dan pripravljalo spominsko službo božjo na dan obletnice smrti generala Mihajloviča. V grad je prišel od nekd pravoslavni duhovnik, da je opravil molitve. In vsi ti možje so se tudi spomnili, da je bilo ravno 11 let, odkar jih je nesrečna usoda prinesla v ta grad, potem ko je Jugoslavija v aprilu 1941 podlegla nemškemu orožju. V juliju 1941 so prišli v te podrtine stara rega gradu.

Njih dobočnost je črna. Dasi formalno niso begunci, so odklonili vrniti se v domovino, dokler bo tam na oblasti Tito. Ker se njih starost giblje med 58. in 75. letom, nimajo izgledov, da bi mogli kam emigrirati.

Vse so jih pobrali Nemci leta 1941 kot ujetnike. Mnogo oficirjev so Nemci imeli do konca vojske v taborišču v Osnabrucku; tam jih je bilo nad 3500. Po vojski jih je mnogo šlo domov, mnogo jih je odšlo v emigracijo, mnogi so tudi sto-

pili v službo pri angleških vojaških policijskih oblasteh v Nemčiji. Teh 32 pa živi sedaj v gradu, ki je bil last prince Salm Horstmara in grb tega prince se še vidi na vseh kosih pohištva v gradu. Danes skrbi zanje nemško socialno ministrstvo. To jim plačuje za dnevno hrano 1 marko in 20 pfenigov, skromna kosila pa jim kuhata dva nemška služabnika, ki ju nadzoruje poseben "starešina menze" in brano jim strežejo za mizami, ki so pogrnjene s kosi iz starih oblek. Vsak od njih prejme še 12 mark mesečno za osebne potrebščine.

Celi skupini načeluje brigadni general Dimitrije Živkovič, ki je bil nekoč poveljnik obrambe Beograda in Mihajlovičev profesor na akademiji. Ta mi je pravil: "Mi se nič ne pritožujemo. Nemci so do nas zelo korektni, če vpoštevamo, da smo se proti njim vojskovali v dveh vojskah. Hrana, ki nam jo dajejo, je zadostna za stare ljudi, ki se ne gibljejo preveč. In sami ne dajamo tako, da bi se kaj preveč utrujali. Le denarja za osebne izdatke je premalo. Vsota 12 mark ni zadostna za perilo, za britvice in vse drugo, kar si moramo kupovati. Vsi smo se že odvadili kajenju. Smemo potovati po vsej zahodni Nemčiji, toda manjka denarja za taka potovanja. In tako smo ves čas tukaj."

Vsi v gradu smatrajo generala Živkoviča za svojega predstojnika, dasi ni uvedena kaka posebna disciplina. Tako mi je nadaljeval: "Pomislite, kakšno življenje za generala. Navajeni smo sicer da vstajamo zgodaj. Nato moramo